



PRO & CONTRA

Ali je AUKN orodje v rokah lobistov?



MAG. KRISTJAN VERBIČ,
PREDSEDNIK VSESLOVENSKEGA
ZDRUŽENJA MALIH DELNIČARJEV
(VZMD):

“Ali se lobisti igrajo z AUKN? Gre za mlado institucijo, ki je v tem kratkem času v praksi žal storila precej veliko število otroških napak. Težko verjamem, da bi lahko pri tem šlo izključno za smolo ali neznanje. Toda AUKN je samo del širše problematike upravljanja z državnim premoženjem. Zato je prav, da poznamo tudi njeno dokaj dolgo predzgodovino.

Država je pri nas pomemben igralec v gospodarstvu in večina t. i. paradnih konjev slovenskega gospodarstva je vsaj v delni, če že ne prevladujoči državni lasti. Naj samo omenim Petrol, Krko, Zavarovalnico Triglav, Luko Koper, NLB in NKBM. Da bi bila problematika še kompleksnejša, se država se v lastništvu pojavlja neposredno, kot Republika Slovenija, drugič pa prek paradržavnih skladov, Kada in Soda. Pri tem pa vse prevečkrat nastopa netransparentno, nepredvidljivo, v nasprotju z lastnimi načeli in na način, ki je v nasprotju z interesi ostalih lastnikov, samega podjetja in širše skupnosti. Ko se je Slovenija včlanjevala v OECD, smo pozdravili njihove zahteve, da Slovenija to področje

uredi, kakor tudi nasploh področje upravljanja družb. Svoja stališča in obsežno podporno gradivo smo jim takrat tudi posredovali, misija OECD se je oglasila tudi na sedežu VZMD, kjer zagovarjamo stališče, da mora biti država transparenten lastnik, ki je lahko tudi neprimerno bolj učinkovit. Ampak očitno je treba ločiti med lepimi nameni in realnimi rezultati. Ob tem bi izpostavil, da OECD ni izrecno zahteval ustanovitve posebne agencije - to je samo eden od možnih načinov, ki jih lahko različne države izberejo za ureditev upravljanja s svojim lastništvom. Kar se je v Sloveniji zgodilo z ustanovitvijo AUKN in njenim ravnanjem v praksi, v številnih primerih ne more uživati podpore VZMD, malih delničarjev ter lastnikov in gospodarskega okolja nasploh.

AUKN je v praksi žal naredil številne, pomembne napake, ki bi jih težko pripisali naključju. Ob netransparentnih menjavah nadzornih svetov, neracionalnih zahtevah za izredne revizije itn. ne moremo spregledati šokantnih in škodljivih ravnanj AUKN ob nedavni dokapitalizaciji NKBM, ki smo jih v VZMD upravičeno opredelili kot sistemsko demontažo druge največje banke in enega najpomembnejših finančnih subjektov v državi. Prav zaradi potez AUKN v tem primeru je borzni tečaj delnice bržčas precej nižje. Na slabšem je tako NKBM, blizu 100.000 njenih delničarjev in celoten slovenski gospodarski prostor, da niti ne omenjam, kako sta bila v precejšnji meri izničena pozitivna perspektiva

in potencial pionirskega odhoda na Varšavsko borzo.“

DAGMAR KOMAR,
PRESEDNICA UPRAVE AUKN:

“Obtožbe o vplivu lobistov in ostali pritiski so se začeli pojavljati zaradi aktivnega dela AUKN, razčiščevanja potencialnih nepravilnosti in preprečevanja konfliktov interesov posameznikov v organih družb v državni lasti. Cilj teh obtožb in pritiskov, ki se izvajajo preko medijev, je zaustaviti spremembe na tem področju. Neurejene razmere pri upravljanju družb v državni lasti so bile v veliki meri krive tudi za splošno slabo stanje v domačem gospodarstvu in družbi v celoti.

V upravljanje je bilo AUKN zaupano premoženje vseh državljanov in zato s premoženjem ne moremo postopati manj skrbno in manj odločno kot katerikoli privatni lastnik. Še manj, da bi dovolili, da bi Agencija služila kot podaljšana roka posameznim političnim ali interesnim skupinam.

AUKN je v zadnjih desetih mesecih vzpostavila sistem korporativnega upravljanja v skladu s smernicami OECD, postavila pogoje za transparentno, predvidljivo in odgovorno aktivno upravljanje, pripravila osnutek Strategije, poleti izvedla preko 120 skupščin, v tem mesecu pa začnemo izvajati strukturirane sestanke z nadzornimi sveti in upravami družb. Aktivnosti AUKN se vodijo v skladu z dobro korporativno prakso v državah OECD, vsa naša pričakovanja (redno poročanje, zahteve po planskih aktiv-



nosti, vzpostavitev sistemov obvladovanja tveganj, notranjih kontrol, notranje revizije itd.), ki jih naslavljamo na državna podjetja, so usmerjena v dolgoročni razvoj, povečevanje vrednosti državnega premoženja in učinkovitosti poslovanja. Vsi standardi, ki jih AUKN uvaja v državna podjetja, so povzeta po OECD smernicah in so normalna praksa vsakega zasebnega lastnika v privatnem podjetju.

Vse odločitve AUKN so transparentne in glede na tristopenjsko glasovanje in odločanje, kjer vsak član posameznega organa AUKN (Akreditacijska komisija, Uprava in Svet) individualno glasuje, je sistemsko omogočeno, da Agencija s svojimi organi lahko deluje nepristransko in objektivno. S tem je vzpostavljen sistem notranjih kontrol, ki onemogočajo posameznikom vpliv na določene odločitve. Ob tem je vzpostavljen tudi celovit sistem nadzora in poročanja pristojnim državnim organom. AUKN na zahtevo KPK in ostalih pristojnih državnih organov predloži vso zahtevano dokumentacijo. Ker gre za odgovornost vsakega posameznika, je AUKN poskrbela tudi za to, da so vsi zaposleni seznanjeni z vsemi postopki ravnanja v primeru lobiranja in nasprotij interesov.“ (Jst)